

Leidraad instandhouding monumenten

INLEIDING

Deze 'Leidraad instandhouding monumenten' hoort bij artikel 7 van de Subsidieregeling instandhouding gemeentelijke monumenten Westland.

Dit is een bijlage ten behoeve van de berekening van de subsidiabele kosten bij de restauratie van gemeentelijke monumenten in het Westland. In deze leidraad wordt uiteengezet welke activiteiten subsidiabel zijn.

Voorzieningen die niet voorkomen in de leidraad worden niet vergoed. Eventuele nieuwe technieken of onvoorziene vondsten, die ten tijde van de vaststelling van deze leidraad nog niet in gebruik of bekend waren, kunnen na goedkeuring door het college alsnog in aanmerking komen voor restauratiesubsidie. De eigenaar dient hiervoor een subsidieverzoek in.

Onderhoudsplicht

Monumentenzorg in Nederland is gericht op de eigen verantwoordelijkheid van monumenteneigenaren. Alle vastgoedeigenaren hebben een onderhoudsplicht ten aanzien van de instandhouding van een huis of ander gebouw object. Dat geldt voor zowel monumenten als voor niet-monumentale panden. Het college heeft er om die reden voor gekozen de onderhoudsplicht bij de eigenaren te laten en alleen restauratiekosten te subsidiëren.

Subsidiabele kosten

Subsidiabel zijn de kosten van voorzieningen die strekken tot instandhouding van het beschermde monument en zijn monumentale waarden, sober, doelmatig en technisch noodzakelijk zijn en gericht op maximaal behoud van aanwezige historische materialen en constructies en de voorzieningen gericht zijn op vervanging van materialen die hun functie niet meer kunnen vervullen.

Restauratie of instandhouding van een monument heeft betrekking op het casco van een gebouw: de hoofdstructuur van het gebouw bestaande uit de dragende onderdelen en het omhulsel, te weten dak-, kap- en gebintconstructie, vloeren, balklagen dragende muren, fundering, kelder en gewelven. Daarnaast valt het in stand houden of het terugbrengen van één of meer monumentale onderdelen onder de restauratiesubsidie.

SUBSIDIABELE KOSTEN

00 KOSTEN TEN BEHOEVE VAN DE PLANONTWIKKELING – EN UITVOERING

00.01 Aannemerskosten

- Materiaalkosten op grond van deze leidraad.
- Loonkosten van het aannemerspersoneel en werkzaamheden van onderaannemers.

00.02 Doe het zelf kosten

- Materiaalkosten op basis van deze leidraad.
- De afschrijving van huur van het benodigde materiaal (in de zin van gereedschappen, e.d.).

00.03 Architect-/plankosten:

- De kosten van het opstellen van een instandhoudingsplan met de daarbij behorende stukken (zoals plan, begroting, werkomschrijving en tekeningen) tot een maximum van € 1.000,-.
- De kosten voor ontwerpwerkzaamheden.

00.04 Overige kosten

- Bouw- en kleur historisch onderzoek, mits voorgeschreven dan wel vooraf goedgekeurd door het college.
- Specifieke onderzoeken, mits voorgeschreven of na goedkeuring door het college, zoals bouwfysisch onderzoek (naar zout- en vochtproblemen), constructie- en/of bouwtechnisch onderzoek en werktuigbouwkundig onderzoek.
- Specialistische werkzaamheden door derden, mits geadviseerd dan wel vooraf goedgekeurd door het college.

01 TEN BEHOEVE VAN DE UITVOERING

01.01 bouwplaats voorzieningen

- Het (tijdelijk) inzetten van groot materiaal (zoals damwanden, steigers, hijskranen, e.d.) ten behoeve van de instandhoudingswerkzaamheden.

01.02 saneringen, verwijderingen en stutwerk

- Het tijdelijk verwijderen van materialen c.q. onderdelen, die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de instandhoudingswerkzaamheden inclusief het daarvoor in te zetten materiaal (zoals containers).
- Stut- en stempelwerk tijdens werkzaamheden.
- Beschermende voorzieningen voor monumentale onderdelen (zoals het bijvoorbeeld het voor en/of tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dichtleggen van een dak, afdekken van een vloer en inpakken van het orgel en meubilair).

Niet subsidiabel zijn:

- Schilderwerk is te beschouwen als normaal onderhoud en dus niet subsidiabel. Wanneer de te schilderen onderdelen worden gerestaureerd en de restauratiekosten daarvan subsidiabel zijn, is het schilderwerk van die onderdelen echter wel subsidiabel.
- De kosten voor het saneren van asbest.
- Kosten voortvloeiend uit doorbreuken ten behoeve van comfortverbetering en veranderd gebruik.

02 TERREININRICHTING EN BIJBEHOREND

02.01 Grondwerken en terreinverharding

- Het schoon en op diepte houden van sloten en andere waterwerken voor zover dit aantoonbaar van belang is voor de instandhouding van het monument.
- Het aanbrengen van nieuwe beschoeiingen en vervangen van onderdelen daarvan indien nodig voor de instandhouding van de historische oeverlijn, voor zover deze deel uitmaakt van de redengevende omschrijving.
- De instandhouding van bestrating voor zover deze deel uitmaakt van het monument en de instandhouding ervan bijdraagt aan de esthetische waarde van het monument, voor zover deze deel uitmaakt van de redengevende omschrijving.
- Herstel van bestrating na herstelwerkzaamheden en onderhoudswerkzaamheden met betrekking tot het monument, voor zover deze deel uitmaakt van het monument en de instandhouding ervan bijdraagt aan de esthetische waarde van het monument.

02.02 Terreininrichting

- Instandhouding of indien noodzakelijk vervanging van bouwkundige elementen zoals hekwerken, bruggetjes, tuinornamenten en kassen voor zover omschreven in de redengevende omschrijving.
- De instandhouding van landschappelijke elementen die bijdragen aan het historische erf- of tuininrichting en voor zover deze bijdragen aan het behoud van het karakter van het monument en voor zover omschreven in de redengevende omschrijving.
- Onder maatregelen om een bij een monument behorende monumentale boom duurzaam in stand te houden, zijn in elk geval begrepen:
 - Structurele groeiplaatsverbetering.
 - Bescherming van de groeiplaats.
 - Kroonsnoei (herstel- en stabilisatie-snoei).
 - Kroonverankering.
 - Onderzoek dat leidt tot de onder 05 genoemde maatregelen (verbetering en bescherming van de groeiplaats, kroonsnoei en kroonverankering).

03 CASCO GEBOUWD ERFGOED

03.01 Funderingen en damwanden

- De instandhouding van funderingsconstructies en/of damwanden (hout, beton, metselwerk of staal).
- De vervanging dan wel het aanbrengen van funderingsconstructies en/of damwanden (hout, beton, metselwerk of staal).

03.02 Beton

- Herstelwerkzaamheden aan betonwerken, zowel geveldetailleringen als constructies.
- Behandelen van betonwerk als gevolg van roestende bewapening, vocht en water voor zover drainage geen oplossing biedt. Dit laatste mits door het college goedgekeurd.

03.03 Metselwerk en bijbehorend

- De instandhouding van dragend metselwerk zoals gevels, wanden, gewelven, kolommen, molenrompen, fabrieksschoorstenen, tuinmuren en dergelijke.
- Herstellen van scheuren en het vervangen van kapotte stenen (inboeten).

- Het herstellen van voegwerk indien aantoonbaar dat de waterkerende werking van de gevel niet meer voldoet en de instandhouding van het monument wordt bedreigd. De voegen dienen conform de bestaande situatie te worden vervangen met een gelijk materiaal.
- Voor het maken van dilatatievoegen bij scheurend metselwerk.
- Het met water reinigen (onder lagedruk zonder toevoegingen van chemicaliën of zand) van gevels voor de verwijdering van algen, mos en dergelijke, mits noodzakelijk voor het in stand houden van het monument.
- Het om bouwfysische redenen behandelen van metselwerk.

Niet subsidiabel zijn:

- (zand)stralen en hydrofoberen van metselwerk

03.04 Houtconstructies

- Het in stand houden en vervangen van draag-, gewelf-, kap- en vakwerkconstructies zoals onder andere balken, gootconstructies, gordingen, hijsbalken, kappanten, muurstijlen, windveren, dakmakelaars, dakbeschot, vloerdelen, gewelfbeschot, tengels, roeflatten, sporen en bijbehorende betimmeringen. Om zowel materiaal- als bouwtechnische redenen.
- Het vervangen van houten elementen/onderdelen aan het casco voor zover deze van belang zijn voor de instandhouding van het monument en de karakteristieke waarden van het monument.
- Behandelingen tegen houtaantasters als insecten, kevers, schimmels en zwammen.
- Bescherming tegen vocht.

03.05 Metaalconstructies

- Het vervangen van gietijzeren, smeedijzeren en/of stalen constructies.
- Roestwerende behandelingen van elementen die van belang zijn voor de instandhouding van het monument, dan wel van belang zijn voor het monumentale karakter.

03.06 Rookkanalen

- Het vervangen of in stand houden van schoorstenen en bijbehorende rookkanalen en sierelementen (roosters, kappen e.d.).

03.07 Kozijnen, ramen en deuren

- Het vervangen van kozijnen, ramen en deuren voor zover materiaal technisch dan wel constructief noodzakelijk en mits vervangen door een overeenkomstig exemplaar.
- Het vervangen van dakkoepels, lichtstraten, galmborden, dakluiken en dergelijke voor zover materiaal technisch dan wel constructief noodzakelijk en mits vervangen door een overeenkomstig exemplaar.
- Het in stand houden van historisch hang- en sluitwerk.

Niet subsidiabel:

- Het inbraak werend maken van ramen en deuren door bijvoorbeeld dievenklauwen.

03.08 Dakbedekking

- Het vervangen van dakbedekking (zoals onder andere riet, pannen, leien, lood, zink en bitumineuze dakbedekking).
- Het in stand houden en plaatselijk vervangen van rietdaken.
- Het vervangen van bedekkingen (zoals koper, lood, zink, leien en natuursteen) van onder andere gevels, zijwangen van dakkapellen, ornamenten, dakranden, daklijsten, balkons, luifels, galerijen, veranda's en dergelijke.

04 INVULLING VAN HET CASCO

04.01 Beglazing

- Het in stand houden of vervangen van glas-in-loodramen, al dan niet gebrandschilderd.
- Het in stand houden van enkele beglazing.
- Het om materiaal technische of andere noodzakelijke redenen vervangen van de beglazing, mits geschied op een bijpassende wijze en een bij de stijl passende glassoort.
- Het aanbrengen van achter- of voorzetramen ten behoeve van de bescherming van glas-in-lood en gebrandschilderde ramen.

04.02 Natuursteen en kunststeen

- Het in stand houden en vervangen van natuursteen en kunststeen gevelonderdelen en ornamenten voor zover deze van belang zijn voor de karakteristieken van het monument.
- Het in stand houden en vervangen van natuursteen en kunststeen beeldhouwwerken aan of bij een monument voor zover deze van belang zijn voor de karakteristieken van een monument en voor zover omschreven in de redengevende omschrijving.
- Het behandelen van poreuze natuursteen of kunststeen ten behoeve van behoud van het betreffende element, mits toestemming van het college.

04.03 Stucwerken

- Het in stand houden of geheel vervangen, indien noodzakelijk om constructieve dan wel materiaal technische redenen, van stucwerk buiten.
- Het in stand houden, repareren of, indien noodzakelijk om constructieve dan wel materiaal technische redenen, geheel vervangen van stucwerkornamenten buiten.

04.04 Metaal- en kunststofwerken

- Het in stand houden of, indien noodzakelijk om constructieve dan wel materiaal technische redenen, van metaalwerken (constructieve elementen).
- Het in stand houden en zo nodig vervangen van decoratieve metalen ornamenten voor zover deze bepalend zijn voor het karakter van het monument (bol, haantjes, windvaan, wijzerplaat, e.d.).
- Het in stand houden en zo nodig vervangen van decoratieve roosters (ontluchtings-, sneeuwroosters, e.d.).
- Het in stand houden en zo nodig vervangen van hijswerken.
- Het in stand houden en zo nodig vervangen van ankerwerken (gevelankers, ophangstangen, e.d.).

04.05 Hemelwaterafvoer en dakgoten

- De instandhouding en zo nodig de vervanging van historische hemelwaterafvoeren, bestaande uit de dakgoten, de vergaarbak en de regenpijp.

05 RECONSTRUCTIE VAN VERLOREN ORNAMENTEN EN ONDERDELEN

- Het terugbrengen van verloren onderdelen (zoals luiken, glas-in-lood, ornamenten) wordt alleen gesubsidieerd als aan de hand van historische bronnen aantoonbaar gemaakt kan worden dat deze er zijn geweest en de vorm op basis van de historische bronnen kan worden gereconstrueerd.

06 RECLAME-UITINGEN

- Zie de onder 05 omschreven werkzaamheden.

Niet-subsidiabel:

- Reclame-uitingen op markiezen, zonweringen of windschermen.